

Ton van Oosterhout

Antwoorden op mogelijke vragen

Als u met het lezen van deze aflevering tot hier gekomen bent, kan het zijn dat er vragen boven zijn komen borrelen. Zo verging het tenminste ook ons op studiedagen en andere ontmoetingen, waarbij we vertelden over deze pastorale aanpak. Enkele vragen willen we hierbij vooraf aan de orde laten komen.

Is dit alleen een activiteit voor beroeps-pastores?

Natuurlijk niet, integendeel. Enkele beroeps-pastores hebben zich in deze materie verdiept en zich daarin bijgeschoold. Daarop hebben zij het voortouw genomen op hun instelling om het "levensverhaal" onderwerp van zorg te laten zijn. Ze beschouwen dit als een eigen verantwoordelijkheid. Nu komt het erop aan om er samen aan te gaan staan; iedere begeleider van verstandelijk gehandicapte heeft daarin zijn eigen verantwoordelijkheid. Velen hebben er ook al blijk van gegeven zo met bewoners om te gaan, dat er aandacht is voor het verhaal van hun leven. Dat willen we alleen maar aanmoedigen. Maar het levensverhaal is wel meer dan een foto-album!

Wat moeten scholen en dagverblijven hiermee?

Die kunnen er minder mee dan woonvoorzieningen en hebben er ook een andere verantwoordelijkheid in. Vuistregel blijft: waar het leven geleefd wordt, daar groeien mensen aan het leven of zien zich geconfronteerd met grenzen. Ze beleven zin en onzin in hun bestaan. Dit mag voor betrokken zorgverleners niet onopgemerkt blijven en zal uitgewisseld moeten worden.

Met oog voor de privacy, uiteraard. Bovendien bedienen bijvoorbeeld mensen in het onderwijs zich al vaak van de informatie die ouders over hun kinderen verstrekken. Daar leeft het levensverhaal dus ook al. Het beschrevene wilde alleen het belang laten zien van een geïntegreerde aandacht voor het verleden van mensen en hun toekomstige opties.

Hebben vrijwilligers hier iets aan?

Ook vrijwilligers communiceren met verstandelijk gehandicapten. Uit diverse voorbeelden moge duidelijk zijn geworden dat het ook vrijwilligers een zorg moet zijn, of en hoe zij verstandelijk gehandicapten verstaan en ook zelf verstaan worden. Een mens spreekt met zijn "eigen tongval", luistert met zijn "eigen gehoor" en ziet door de kleur van zijn "eigen bril". Dat vraagt Fingerspitzengefühl.

Loopt de privacy van mensen hiermee geen gevaar?

Als informatie over mensen wordt ingewonnen teneinde hen er een dienst mee te bewijzen, dan moet deze dienst ook veiliggesteld worden. Daarbij is belangrijk wat er wordt opgeschreven en aan wie het ter hand gesteld wordt.

Bovendien moeten ouders of andere juridische verantwoordelijkheden op de hoogte zijn van het beschrevene en van de verspreiding ervan.

Wat maakt deze inspanning "pastoraal"?

Het "pastorale" zit 'm in het opkomen van de hele mens. Mensen recht doen. Daar kunnen natuurlijk ook niet-godsdiensstige geestelijk verzorgers voor opkomen. Dat is zelfs te hopen! Pastoraal gemotiveerde mensen zullen het echter doen vanuit hun eigen motivatie om voor het bestaan van verstandelijk gehandicapten op te komen. Opdat hun recht gedaan wordt en ze herkenbaar zijn als "kind van God". En daarbij wordt meer garantie geschapen dat ook de inhoud van het geloven (lees: in een relatie met God leven) meer respect en aandacht krijgt. "Pastoraal" betekent toch: de hoeder van je broeders en zusters zijn?

